

آمریکاستیزی عجیب

عبدالجواد موسوی

شاعر و روزنامه‌نگار

سردار نقدی در همایش بین المللی علوم انسانی اسلامی که در مرکز همایش‌های بین المللی صداوسیما برگزار شد، گفت: حقیقت عالم در حقیقت هستی نهفته است و این هستی قابل اختراع نیست، بلکه باید آن را کشف کرد. انسان مسلمان باید هستی را از طریق راهنمایی خالق آن بشناسد. بنابر روایت دفاع پرس، سردار نقدی در ادامه با اشاره به محدودیت‌های علوم مادی گفت: این علوم، تنها در حوزه‌هایی که متغیرهای کمی دارند مانند دما و فشار، می‌توانند از طریق آزمایش‌های حسی به شناخت برسند. موادی که زکریای رازی در قرون گذشته آزمایش می‌کرد، امروز نیز همان خواص را دارند و این بیانگر ثبات برخی قوانین طبیعی است. می‌توانید بقیه سخنان سردار نقدی را در خبرگزاری‌ها بخوانید. توصیه می‌کنم بخوانید. نکات خواندنی و قابل تأمل در آن فراوان یافت می‌شود. متأسفانه در این مجال فرصت پرداختن به همه نکاتی که ایشان در این سخنرانی پرداخته‌اند وجود ندارد و من به ناچار به یک فراز از سخنان ایشان که به آمریکا مربوط می‌شود اشاره خواهم کرد. سردار نقدی پس از طرح مباحثی در حوزه علوم انسانی در پایان به این نکته می‌رسند که آمریکا که خودش در حال افول است، نمی‌تواند الگو و سرمشق دیگر کشورها باشد. بعدهم با دادن چند آمار سعی دارند این دعوی خود را اثبات کنند. من باز هم به همه آماری که ایشان ارائه می‌دهند کاری ندارم و فقط آن جایی برایم مهم است که ایشان فرموده‌اند: در آمریکا ۴۹ میلیون نفر زیر خط فقر زندگی می‌کنند، فقط با همین بخش کار دارم. البته آقای نقدی نفرموده‌اند آمریکا چقدر جمعیت دارد. نیازی هم نیست. هرکسی می‌تواند با یک سرچ ساده بفهمد که آمریکا حدود ۳۳۵ میلیون نفر جمعیت دارد. حالا که زحمت سرچ جمعیت آمریکا به گردن‌مان افتاد، سرچ می‌دهیم که جمعیت زیر خط فقر در آمریکا چقدر است. هر چند تعریف فقر و زیر خط فقر در ایران و آمریکا باهم تفاوت‌هایی دارند اما فعلاً چاره‌ای جز گذشتن از این موارد اختلافی نداریم. تقریباً همه منابع از ۳۵ و ۳۶ میلیون نفر سخن گفته‌اند. اما با آن‌ها هم کاری نداریم و فرض را بر این می‌گیریم که سردار نقدی به منابعی معتبرتر از من و شما دسترسی دارند و آمار ایشان صحیح است. اصلاً برای این که ما چرا را خیلی پیچیده نکنیم، ۴۹ میلیون نفر را ژندش می‌کنیم و به عبارتی می‌کنیم‌اش ۵۰ میلیون نفر. آن ۲۵ میلیون نفر را هم حذف می‌کنیم- چون به جایی که بر نمی‌خورد، آمریکایی‌ها چه کمتر بهتر-ومی‌کنیم‌اش ۳۰ میلیون نفر. حالا اگر بخواهیم بگوییم چند درصد آمریکایی‌ها زیر خط فقر زندگی می‌کنند، کارمان راحت‌تر است. ۵۰ میلیون از ۳۰۰ میلیون نفر می‌شود، یک‌ششم جمعیت ایالات متحده آمریکا. حالا اگر قرار باشد با همین متر و معیار برویم سراغ کشور عزیزمان ایران و به مردم بگوییم ما به‌دلیل آن که آمریکایی‌ها جمعیت زیر خط فقرشان خیلی زیاد است، نباید از آن‌ها الگوبرداری کنیم، نتیجه چه می‌شود؟ برویم سراغ جمعیت آماری در ایران. طبق برخی آمارها، جمعیت ایران چیزی قریب به ۹۰ میلیون است. البته ۸۵ میلیون و ۹۱ هزار نفر هم عنوان شده است. باز هم به‌خاطر آقای نقدی و سهولت در حساب و کتاب، بنا را بر همان ۸۵ میلیون می‌گذاریم و می‌رویم سراغ خط فقر. طبق آمارهای رسمی خدومان‌ونه آمارهای اسرائیل و آمریکا، جمعیت زیر خط فقر در ایران ۲۵ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر است. آن ۴۰۰ هزار نفر را هم بی‌خیال. با همین عدد و رقم، جمعیت زیر خط فقر در ایران می‌شود، تقریباً یک‌سوم. یعنی ۳۰ درصد کل جمعیت. خوب، حالا اگر بخواهیم مقایسه‌ای بین آمریکا و ایران انجام دهیم، اوضاع کدامیک خراب‌تر است؟ و اگر قرار باشد آن‌که وضع‌اش بدتر است از آن‌که وضع‌اش بهتر است الگوبرداری کند، ما باید آمریکا را سرمشق خدومان قرار بدهیم یا این که آمریکایی‌ها باید برای بهبود اوضاع‌شان به ما تأسی کنند؟ نمی‌خواهیم بگوییم چون منطق آقای نقدی ایراد دارد پس ما باید سعی کنیم تاشیبه آمریکایی‌ها بشویم. خیر، می‌خواهیم بگوییم منطق آقای نقدی آن قدر قییم و ایراد دارد که اگر قرار باشد متر و معیار قرار بگیرد در نهایت به‌نفع آمریکایی‌ها تمام می‌شود. متأسفانه اغلب غرب‌ستیزان در سرزمین ما حال و روزشان شبیه آقای نقدی است. آن‌ها برای نفی و انکار غرب معمولاً به چیزهایی متوسل می‌شوند که در نهایت ضد خودشان عمل می‌کنند. برای مبارزه با استعمار و امپریالیسم فقط صرف سیاسی دادن و آمارهای بی‌مبنا، کافی نیست. باید ماهیت آن را شناخت و فهم کرد، وگرنه حال و روزمان می‌شود حال و روز کسانی که همه عمر مصداق تام و تمام همان چیزی بوده‌اند که علیه آن شعار داده‌اند. فتمامل جدا.

۱۶

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیو • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

ترامپ و فنتانیل

در پولیتزر ۲۰۲۵، نیویورک تایمز بیشترین جوایز را برد و ترور ترامپ و سوء مصرف فنتانیل بیشترین توجه‌ها را جلب کرد

▼ برندگان بخش‌های رمان، نمایش‌نامه و تاریخ

جز اینها، رمان «جیمز» نوشته پرسیوال اورت که بازنگری همه‌جانبه‌ای در داستان مشهور هاکلبری فین است و نمایش‌نامه درام و کمدی «هدف» به قلم برانسن جیکوبز جنکینز که به زندگی خانواده‌ای آفریقایی آمریکایی از طبقه متوسط و درگیر در جنبش حقوق مدنی می‌پردازد نیز در فهرست برگزیدگان قرار گرفتند.

در بخش تاریخ اما دو جایزه به کتیلن دووال و ادا ال. فیلدز بلک اختصاص یافت؛ اولی برای نوشتن کتابی به‌نام «ملت‌های بومی: یک هزاره در آمریکای شمالی» که رندوم هاوس آن را منتشر کرده است و دومی به‌دلیل تألیف اثری درباره شورش بردگان و حمله آنها به رودخانه کومی که هریت تاینم که یکی از مشهورترین فعالان زن سیاهپوست علیه برده‌داری در قرن نوزدهم بود، در آن نقشی اساسی داشت و این عملیات منجر به آزادی ۷۵۶ برده در یک‌روز شد. در سال ۲۰۱۹ نیز فیلمی از زندگی تاینم ساخته شد و پیش از آن، در سال ۲۰۱۶ خزانهداری آمریکا تصمیم گرفت که پشت اسکناس‌های ۲۰ دلاری تصویر او را جایگزین تصویر رئیس‌جمهور اسبق، اندرو جکسون کند که سوابقی در برده‌داری داشت.

▼ از دگراندیشان روس تا زنان چینی

در بخش نادرستان عمومی (General Nonfiction) جایزه پولیتزر اختصاص پیدا کرد به کتابی که انتشارات دانشگاه پرینستون به قلم مورخ مشهور، بنجامین ناتانز منتشر کرد و می‌توان آن را چنین ترجمه کرد: «به افتخار آرمان بی‌سرانجام‌مان». ناتانز در این کتاب به فراز و فرودهای پویای مخالفت‌های دگراندیشان روسی در دوره اتحاد جماهیر شوروی پرداخته است؛ جنبشی که هنوز و همچنان در عصر پوتینیسیم نیز تداوم دارد. در بخش زندگی‌نامه نیز جایزه پولیتزر ۲۰۲۵ دو برگزیده داشت: جیسون رابرتز برای کتاب «هر موجود زنده: رقابت مرگ‌بار برای شناخت همه‌زندگی» و تساهارو برای زندگی‌نامه خودنوشتی با نام «غذا دادن به ارواح». در این دومی، در طر حواله‌ای گرافیکی خاطرات آمیخته به عشق، غم و تبعید سه نسل از زنان چینی- از نویسنده تا مادر و مادر بزرگش- زنده می‌شود. جیسون رابرتز اما در اثر برگزیده خود، به زندگی کارل لینه و ژرژ لوییس دو بوفون، دو دانشمند فرانسوی در قرن هجدهم که زندگی خود را وقف شناسایی و توصیف اسرار طبیعت کردند، پرداخته است.

▼ شعر و موسیقی در دستان زنان

برگزیدگان بخش‌های شعر و موسیقی، دوزن هستند، در بخش شعر ماری هاو-نویسنده و شاعر ۷۵ ساله آمریکایی در فهرست جوایز متعددی که تاکنون دریافت کرده بود، جای یک جایزه پولیتزر خالی بود-برگزیده شد. او اینک این افتخار را نیز در کارنامه کاری خود دارد؛ به‌خاطر مجموعه شعرهای جدید و برگزیده‌اش که به‌نظر هیئت‌داوران «شواهدی از تنهایی، فناپذیری و تقدس مشترک ما» هستند. برگزیده بخش موسیقی پولیتزر ۲۰۲۵ نیز یک زن بود؛ سوزی ایبارا، آهنگساز و نوازنده سازهای کوبه‌ای که در سبک‌های موسیقی جاز، کلاسیک و جهان‌شهرتی فراگیر دارد و او را یکی از ۱۰۰ درامر برتر موسیقی آلترناتیو دانسته‌اند. ایبارا این بار اما به‌خاطر «جزایر آسمانی» برنده شده است؛ اثری به نمایش درآمده در انجمن آسپا در نیویورک که در ژوئیه ۲۰۲۴ و درباره تنوع زیستی و اکوسیستم‌ها، آنگونه که در بایانه دانشگاه کلمبیا آمده است، این اثر مفهوم آهنگسازی را با درهم‌آمیختن مهارت‌های نوازندگی عمیق و بداهه‌نوازی خلاقانه به چالش کشیده است.

▼ تقدیر ویژه از چاک استون

تقدیر ویژه این دوره جایزه پولیتزر نیز به چاک استون، روزنامه‌نگار سیاهپوست فقید اختصاص داده شد. او اولین ستون‌نویس سیاهپوست در فیلادلفیا دلی نیوز بود. در جنبش حقوق مدنی به‌عنوان روزنامه‌نگار، خدمات شایان توجهی کرد و در تاسیس انجمن ملی روزنامه‌نگاران سیاه در نیم‌قرن پیش، مشارکتی موثر داشت. دوبار نیز نامزد جایزه پولیتزر شده بود. او در سال ۲۰۱۴ در ۸۹ سالگی درگذشت.

فرزاد نعمتی

خبرنگار گروه فرهنگ

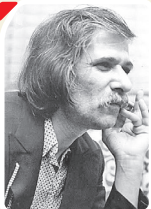
با اعلام دانشگاه کلمبیا، برگزیدگان جایزه پولیتزر، ۲۰۲۵ مشخص شدند؛ جایزه‌ای مختص حوزه‌های روزنامه‌نگاری، ادبیات، نمایش و موسیقی که از سال ۱۹۱۷ با نظارت این دانشگاه و به افتخار بنیانگذار آن، جوزف پولیتزر به روزنامه‌نگاران، نویسندگان، شاعران و موسیقی‌دانان اهدا می‌شود و بیراه نیست اگر آن را معتبرترین جایزه روزنامه‌نگاری جهان بدانیم. پولیتزر، روزنامه‌نگاری آمریکایی و مجاری تبار بود که با کمک‌های مالی خود در بنیان‌گذاری مدرسه روزنامه‌نگاری دانشگاه کلمبیا نقشی موثر داشت، او که سال ۱۹۱۱ درگذشت، در زندگی مطبوعاتی خود توانست با خرید روزنامه‌ها و تبدیل آن‌ها به روزنامه‌های پرتیراژ، ثروت قابل توجهی بیاندوزد. عشق او به روزنامه‌نگاری اما به حدی بود که دو وصیت‌نامه خود، دو میلیون دلار هم برای دانشگاه کلمبیا در نظر گرفت تا دانش خبرنگاری را گسترش دهد. بدین ترتیب بعد از مرگ او، هم مدرسه روزنامه‌نگاری راه افتاد که همچنان یکی از معتبرترین مدارس روزنامه‌نگاری جهان است، هم هرساله جوایزی به افتخار او به منتخبان خبرنگاری و البته چند رشته دیگر اهدا می‌شود.

▼ نیویورک تایمز در صدر

در فهرست رسانه‌های برنده این دوره جایزه پولیتزر نام نشریاتی چون «نیویورک تایمز»، «نیویورکر»، «واشنگتن پست» و «وال استریت ژورنال» در صدر تعداد جوایز دریافتی به‌چشم می‌خورد. «نیویورک تایمز» موفق شد چهار جایزه در بخش‌های عکاسی خبری فوری (لحظه عبور گلوله از کنار ترامپ)، گزارش توضیحی (نقش مخرب آمریکا در حمایت از شبه‌نظامیان افغانستان)، گزارش محلی (بررسی بحران فنتانیل در بین مردان سیاهپوست مسن در بالتیمور) و گزارش بین‌المللی (جنایات و دخالت‌های خارجی در سودان و نقش تجارت طلا در آن) دریافت کند. هفته‌نامه ادبی «نیویورکر» نیز سه جایزه در پولیتزر ۲۰۲۵ دریافت کرد. در بخش «تفسیر» و برای یادداشت‌هایی درباره جنگ غزه، در بخش عکس و به‌خاطر عکس‌های سیاه و سفید مویسس سامان از زندان صیدایا در سوریه و در رشته «گزارش صوتی» برای پادکست «در تاریکی» که درباره رازهای ارتش آمریکا است. واشنگتن پست و وال استریت ژورنال نیز در میان رسانه‌های موفق این دوره پولیتزر قرار می‌گیرند. واشنگتن پست در رشته‌های گزارش فوری (پوشش ترور ترامپ با تحلیل‌های تصویری و صوتی) و گزارش و تفسیر تصویری (تهیه کارتونی‌هایی درباره قدرت و سیاست) جوایز را برد و خبرنگاران وال استریت ژورنال در بخش «گزارش ملی» (رفتارهای شخصی و سیاسی ایلان ماسک و احتمال مصرف مواد او) درخشیدند. از دیگر فعالیت‌های رسانه‌ای که به چشم‌داوران این دوره بر جسته آمدند، می‌توان به گزارش «پروبالیکا» درباره مرگ زنان باردار به‌دلیل ابهام در قوانین سقط جنین، گزارش نشریه «اسکوائر» درباره زندگی یک شهرواد-کشیش که پس از افشاگری اینترنتی خودکشی کرد و گزارش تحقیقی خبرنگاران رویترز در زمینه سهولت و قانونی بودن دسترسی به مواد اولیه فنتانیل اشاره کرد. بدین ترتیب این ماده مخدر که قدرت آن صدها بار بدتر از هروئین تشخیص داده شده است و برخی گزارش‌ها آن را قاتل شماره یک جوانان آمریکایی دانسته‌اند، در کنار ترامپ بیشترین مضمون مورد توجه در گزارش‌های برگزیده پولیتزر ۲۰۲۵ است. در نهایت در بخش خبرنگاری جوایز بخش‌های نقد هنری و سرمقاله‌نویسی نیز به الکساندرا لنگ از نشریه «بلومبرگ سییتی لب» و تیم تحریریه «هوستون کرونیکل» رسید؛ اولی برای گزارش درباره فضاهای عمومی و معماری حامی خانواده و دومی برای گزارش درباره عبور قطارها و خطرات آن برای جوامع.

چهره

روز رفتن قصیده‌سرا

۱۷ اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۷۰، زمانی که مهرداد اوستا، رئیس شورای شعر وزارت فرهنگ و ارشاد در تالار وحدت نشست به مشغول خواندن قطعه شعری بود، دچار عارضه قلبی شد و درگذشت. او تنها رئیس یک بخش فرهنگی نبود، بلکه یکی از بزرگترین قصیده‌سرایان معاصر بود که سال‌ها برای ارتقای فرهنگ ایران تلاش

کرده بود. نام اصلی اوستا، محمدرضا رحمانی‌یاراحمدی بود. او در سال ۱۳۰۸ در بروجرده به دنیا آمد، اما از نوجوانی در تهران رشد پیدا کرد. مهرداد اوستا، فارغ‌التحصیل رشته ادبیات و کارشناسی ارشد در رشته فلسفه بود. در دهه ۳۰ به‌دلیل عضویت در حزب نهضت ملی ۷ ماه در زندان بود و بعد از انقلاب هم تلاش می‌کرد ابعاد سیاسی و اجتماعی روز را در اشعارش منعکس کند. اوستا سال‌ها مشاور فرهنگی وزارت ارشاد بود، اما بیشتر سال‌های عمر ادبی هنری خود را صرف تحقیق در اشعار سنائی، حافظ، مولوی، خاقانی و ادبیات اساطیری جهان کرد. آثار او ترکیبی از سنت و نوگرایی بودند؛ آثاری مانند «از کاروان رفته»، «عقل و اشراق» و «تصحیح رسائل خیام».

کتابخانه

بررسی تحول مفهوم نگاه

کتاب «نقاش مرده‌ها، سه روایت از تاریخ نگاه در ایران»، نوشته امیر نصری در ۳۲۰ صفحه و با قیمت ۴۶۰ هزار تومان توسط نشر گیلگمش (زیرمجموعه نشر چشمه) منتشر شده است. این کتاب کاوشی عمیق در سه مقطع حساس از تاریخ ایران است و چگونگی نگاه و بازنمایی تصویری در این دوره‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهد. «نقاش مرده‌ها، سه روایت از تاریخ نگاه در ایران» شامل سه روایت یا سه فصل است. روایت اول به نقش ادبیات و رابطه انسان ایرانی آن روز با تصاویر پرداخته است. این تأمل در ادبیات و رابطه میان سوژه ایرانی در آستانه تجدد و سوژه تصاویر به‌واسطه نقد و بررسی رمان «بوف کور» انجام شده است. روایت دوم، روایت ورود دوربین عکاسی به دربار قاجار، سپس عکاس‌خانه‌های بازاری و تغییر و تحولی است که این اتفاق در نوع نگاه، همچنین تناسبات دربار قاجار ایجاد کرد. سرانجام، روایت سوم، روایت تحلیل نقاشی ایرانی در آستانه جهان مدرن است.

نقاش مرده‌ها، سه روایت از تاریخ نگاه در ایران

نویسنده: امیر نصری
انتشارات: گیلگمش (چشمه)

تاریخ

آغاز حکمرانی پوتین

۲۵ سال پیش در چنین روزی با برگزاری مراسم تحلیف ولادیمیر پوتین، روسیه عصری جدید را آغاز کرد. او که در دوران اتحاد جماهیر شوروی، عضو «کا.گ.ب» بود، در دوران پس از سقوط کمونیسم، مورد توجه بوریس یتسین قرار گرفت. ابتدا نخست‌وزیر شد و بعدتر وقتی در دسامبر ۱۹۹۹، یتسین از منصب خود استعفا داد، قدرت در عمل به‌دست پوتین به‌عنوان «رئیس‌جمهور موقت» افتاد. کمتر از یک‌ماه بعد نیز او در رقابت با گنادی یوزگائف و با کسب حدود ۴۰ میلیون رأی که ۵۳ درصد آراء می‌شد، به ریاست جمهوری رسید. این آغاز شکل‌گیری حکومت اقتدارگرایانه پوتین بر روسیه شد به‌نجوی که او در تمام آن ۲۵ سال مقدرات سیاسی این کشور ۱۵۰ میلیون نفری را در دست دارد و یک‌سال پیش نیز برای پنجمین بار به‌عنوان رئیس‌جمهور روسیه سوگند یاد کرد. محبوبیت پوتین در آغاز اندک بود اما به‌مرور نگرش مردم نسبت به او بهبود یافت. تعیین وضعیت چچن، کاهش سربازی اجباری، برگزاری المپیک سوچی و جام جهانی فوتبال در این اقبال موثر بوده‌اند. در عین حال منتقدانش نقض دموکراسی در روسیه را نکوهش می‌کنند و راه انداختن جنگ اوکراین نیز سبب نارضایتی‌هایی شده است.